

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

Den 18 Februari 1900

N:r 21

Atergifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *En statsmannaveteran* (med 1 porträtt). *Generalen sir Charles Warren* (med 1 porträtt). *Tata*. En kärlekshistoria från Samoa af Sandor Barinkay. *Arkebiskopens begrafning* (med 1 illustration). *Det svenska officersbesöket i Kristiania* (med 4 illustrationer). *Ville Vallgren* (med 10 illustrationer). *Guldtörstens offer* (Följetong, med 1 illustration, forts.) *Huru man infångar solen* (med 2 illustrationer). *De nya Karl XIII:s-riddarne* (med 5 porträtt). *Henrik Christierusson*, (med 1 porträtt). Porträtt af *Gustaf Billow* och *C. L. Christiernin*. *Våra nyvalda riksdagsmän, Första kammaren II* (med 6 porträtt).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1900.

Gustaf Billow

EN STATSMANNAVETERAN.

En af det nya representationsskicket mest bemärkte män, f. d. statsministern, f. d. presidenten i kammarrätten m. m. greve Arvid Posse, fyllde den 15 dennes åttio år. Det är af denna anledning vi i dag å första sidan återgifvit de kända dragen af denne statsman, som i sin krafts dagar var en af de mäktigaste och märkligaste i vårt land. Arvid Posses lifsgärning är lång och innehållsrik. Hans statsmannaverksamhet är ock så känd, att här icke kräfvades en genomgående karakteristik af densamma. Vårt utrymme tillåter därtill endast återgifvandet af konturerna af den celebre mannens lif.

Arvid Rutger Fredriksson Posse föddes den 15 februari 1820 å Rosendals sätesgård i Malmöhus län. Efter aflagda juridiska examina tjänstgjorde den unge greven 1840—49 i skånska hofrätten, men tog sistnämnda år som adjungerad ledamot af densamma afsked ur statens tjänst. Han slog sig ned på Charlottenlunds gods samt ägnade sig en lång följd af år åt landbruk, affärsföretag och kommunala värf.

Posses politiska bana började vid 1856 års riksdag, där han inträdde som ledamot af ridderskapet och adeln. När förslaget till representationsreformen framkom, var Posse en af de ifrigaste att bekämpa detsamma, därtill sporrad af öfvertygelsen att det nya statskicket skulle medföra en för statskroppen ohälsosam öfvervikt af jordbruksintresse. Desto mera frapperar det att finna Posse i tēten just för detta landtmannaparti, när reformen en gång var genomdrifven. Det var i denna egenkap af det oppositionella partiets ledare, som han

i en rad af år ogensägligen var riksdagens mäktigaste man, hvars skarpa partiståndpunkt naturligtvis måste göra honom till en i vissas ögon *persona non grata*.

Åren 1876—80 var P. talman i Andra kammaren, där han alltsedan 1867 representerat Herrestads och Ljunits härad. I april 1880 kallades han att efterträda Louis de Geer som ministärens främste man. Han mottog förtroendet, i hvilket låg det kräfvande uppdraget att lösa de nya frågor, som blifvit en följd af den nya representationsformen: indelningsverkets och grundskatternas aflyftande kombineradt med en ny försvarsorganisering. Vid 1883 års riksdag var Posse färdig med sitt förslag. Men nu följde landtmannapartiet sin forne ledare »endast till kammarens dörr», och därmed var segern honom ur händerna. Närmaste följden blef att P. i juni samma år utträdde ur regeringen.

I riksdagen, där exc. Posse sedan suttit som representant i öfverhuset för Kalmar läns södra landsting, yttrade han sig alltid kort, med klar skärpa och värdigt lugn. Hans intelligens och statsmannageni har ej ens hans motståndare kunnat förneka.

Exc. Posse, som nu är bosatt i Stockholm, åtnjuter en för sin ålder god hälsa och deltagar med lif i de affärsföretag, för hvilka han sig efter utträdet ur det offentliga lifvet intresserat sig.

På 80-årsdagen blef den grånade statsmannen och ädlingen föremål för hjärtlig hyllning så väl af enskild som offentlig natur.

GENERALEN SIR CHARLES WARREN.

Med de senaste krigshändelserna i Transvaal är generallöjtnant Warrens namn lika nära som olyckligt förbundet. Hans styrka, venstra flygeln af general Bullers armé, led det stora nederlaget vid Spionkop, som blef en af engelsmännens allvarsammaste motgångar. Det kostade bortåt 2,000 man i döda, sårade och fångar.

Efter att hafva med stora förluster lyckats besätta Spionkop, sedan öfvergången af Tugela tack vare boernas slughet försiggått tämligen lyckligt, såg sig Warren strax därefter tvungen utrymma den vunna ställningen. Uppe ifrån höjderna rundt omkring öfveröste fienden engelsmännen med ett kulregn, som formligen sopade ned de brittiska kolonnerna, hvilkas tapperhet här hjälpte föga mot boerstyrkan med dess öfverlägsna ställning.

General Warren har vunnit sina sporrar i krigsföretag mot vilda och halfvilda folkslag. Han deltog 1877 i undertryckandet af kafferupproret, ledde 1882 en straffexpedition till Arabien och 1884—85 en expedition till Betchuanalandet. Han utnämndes 1897 till generallöjtnant.

Det är flod. Vågorna rulla med dån mot stranden. Som milliarder diamanter glänsa solstrålarne på det böljande vattnet. Hafsviden kommer så småningom svepande och susar genom kronorna på kokospalmerna, hvilka jämte yppiga bananer, orange- och mangoträd pryda höfdingen Salaveas trädgård.

Själva hyddan ligger vackert mellan de smärta stammarne. Den är täckt med vass och socker-rörblad och prydd med ett skärmtak som upp-bäres af pelare af brödfrukträd. Uppför dem slingra sig måleriskt gröna bladväxter med små klockformade mjölkhvita blommor. Hyddans inre är ett enda rum, där man bor, äter och sover. Palmbladsmattorna, hvilka om natten omsluta densamma å alla håll, äro nu upprullade och hafsbrisen fläktar öfver den vid middagsmåltiden sittande familjens hufvuden.

Sultanhöns klifva helt nära gravitetiskt omkring med lystna halsar lurande på affallet. Små svarta grisar trängas tiggande omkring de ätande, hvilka intaga sin måltid sittande på marken med korslagda ben. Bladstrutarne med *Fai-ai** äro snart tömda och de stekta fiskarne med brödfrukterna inom kort förtärda. Man dricker mjölken ur en frisk kokosnöt och stiger därefter »upp från bordet» — höfdingen för att sträcka ut sig på en matta i skuggan, hans hustru för att först »duka af». Sedan lägger hon sig också till siesta viftande med ett Pandanneblad för att svalka sig. Tata, dottern i huset, rullar ihop bananabladet som tjänat till bordsduk samt fortsätter därpå att vira ihop guirlander af löf och blommor för hyddan, hvars yttre hon pryder därmed från golf till tak.

När hon en stund är utom synhåll, vinkar Salavea åt sin hustru, som skyndar till maken.

»Tata skall i morgon vara med om Jaika-fästen!» säger hon kort.

»Men om det då åter inträffar någon olycka? Stäng hållre in henne!»

»Nej! Hon är fjorton vintrar gammal och måste gifva sig! Trädet som vi planterade när hon föddes har länge burit frukt! Mao, Lufuhöfdingens son, skall ha henne. Jag är öfverens med honom. Han är kristen som vi, hon blir hans enda hustru och får det bra. Ett dussin svin, ett stycke jord med brödfrukträd och en dyrbar bössa ger han mig för henne».

»Det är förvisso ett kungligt pris, men . . .»

»Hvad för men? Säg ut hvad du menar!»

Men det aktar hon sig för. Hon vet att Tata håller af den vackre stillsamme båtbyggaren Safu och hon förmodar — och det ej med orätt — att flickan hållre hade lust att bli Safus hustru än Maos. En förbrytelse i Salaveas ögon! Och därtill är modern skuld, ty hon har af pur bekvämlighet och maklighet icke gjort något för att hindra de båda älskanda att träffas. Tvärtom!

Tata är utomordentligt vacker, så vacker att höfdingen ofta måste låta inspärta henne hela dagen i hyddan, enär öfverallt där hon visar sig för hennes skull uppstå slagsmål och allehanda obehag och hon själf blir förföljd. Vid den senaste fästen kommo två unga varmblodiga samoaner i

strid för Tatas skull och den ene blef dödad af den andre.

På aftonen, när Salavea går till en sammankomst, omtalar modern för dottern dennas kommande öde. Tata gnolar på en sjömanssång under det modern talar.

»Hvad?» säger hon efter en paus, och hennes bruna mandelformade ögon upplysa det ljusbronsfärgade ansiktet med vreda blixtar, »den vilde blodsjäfvulen skulle bli min make! Han som äter människor när han kan komma åt, fast han låtit döpa sig af missionärerna. Jag flyr genast min väg från honom! Jag stryper honom första natten! Jag vill ej se honom för mina ögon. Han är ful som ett svin och dum som en flädermus!»

»Ack, mitt barn, svinen äro värda pengar och flädermusen får man akta sig för. Tag honom och var nöjd. Han blir snart höfding!»

»Gärna för mig. Han är lika afskyvärd, vare sig som höfding eller tiggare. Vid tanken på honom som min make skulle jag kunna bli hvit som en europé af fasa! Om han vore som Safu! Ja, som Safu — honom — honom ville jag ha till man!»

»Tig med sådant tal! Safu är icke af ädelt blod och han kan aldrig i världen blifva din make! Och var bara lydig — annars säljer din far dig som slafvinna till en plantageägare».

»Hällre det, än blodsmannens träl!»

Modern suckar.

»Men om jag spjånar emot?» börjar Tata åter.

»Det tjänar till ingenting, min lilla blomma! Du blir ändå Maos hustru, med lock eller pock.»

Tigande går Tata bakom tapaförhänget och lägger sig på mattan med bamburörspallen under hufvudet.

Men hon sover icke. Sedan hon länge kastat sig af och an, ett rof för dystra tankar, spelar ett elakt leende fram på hennes läppar, hennes drag mjukna och få ett belåtet uttryck och de långhåriga ögonlocken sjunka ihop till sömn.

Nästa morgon kommer Tata till sin moders förvåning glad som ett barn ut ur hyddan. »Talofo, talofo!» hälsar hon muntert, gnider skrattande handen mot moderns ansikte och går därefter att göra toalett till fästen.

Efter badet smörjer hon med fet salva den ljus olivfärgade kroppen, draperar sig fästen till ära i ett tapakläde — annars är hon, som alla kristna samoaflickor, klädd i ett brokigt kattunskynke — samt pryder hand- och fotleder med kedjor af musslor. Om halsen och i håret fäster hon kran-sar af välluktande blommor och pannlockarne pryder hon med en kokard af tropikfogelns röda fjädrar.

Hon är färdig. Strålände af glädje tar hon emot de många gästerna, hvilka vördnadsfullt slå sig ned på marken kring höfdingen. Endast Mao, som med fräcka later och stolt hållning inträdt i hyddan, blir stående. Tata betraktar en minut hans fula ansikte, den brutala munnen, de vilda ögonen, den undersätsiga, korpulenta figuren. Därifrån flyga hennes tankar till den smärte, godsinte och intelligente Safu och hon låter höra ett gällt och trotsigt skratt.

* En rätt tillagad af köttet af kokosnöten.

»Han skulle vara en godbit», säger hon för sig själf. »Bättre än Safu!»

Tata gör ej annat än skrattar. Hon skrattar vid måltiden och skrattande slår hon sig ned bland de andra flickorna för att hjälpa till att tugga rötterna, hvaraf kavadrycken skall tillagas.

Den tuggade massan lägges i en stor träskål, blandas med vatten och några dussin smala bruna fingrar röra om det hela. Sedan de fiskat upp rotbasten ur fatet, dansa flickorna under handklappningar kring detsamma, hvarpå de fylla kokosnötsskalen med kavadrycken och kredensa dem åt gästerna.

Höfdingens dotter räcker kavadrycken åt sin trolofvade. Hennes min är vänlig, blicken strålar af lycka. Hennes mor ser det med växande förvåning, Salavea med tillfredsställelse, Mao med förtjusning. Men Safu, som likt en tjuf smyger sig omkring hyddan bakom de vilda rosenbuskarne, känner en isande kyla genom lemmanne fast solen kastar sina hetaste strålar öfver ön.

»När skola vi ha bröllop, *manutagi* (min turdufva)?» frågar henne Mao och griper efter hennes kinder med båda händer.

»Vill du inte hållre fria till en annan?», frågar hon i skämtsamt ton.

»Tata», hotar han, »jag dödar den som vill ha dig till hustru. Du är min egendom!» Hans stora björnögon gnistra lömskt och hans röst låter som en hväsning.

»Ja då, snart, mycket snart! I sommar ha vi bröllop! Är du nöjd?» svarar hon och sänder honom en passionerad blick.

Lycklig återvänder Mao hem. Den vackraste flickan på ön skall bli hans maka. Hon skall bli hans första hustru. Men hvarken hans enda eller sista. Han är ju rik och behöfver ej fråga efter vare sig höfdingen eller missionärernas lära.

Han ger upp ett högt ondskefullt skratt men ser ej att ute på vattnet, som han måste gå förbi, hoppa små ljus af och an. Ett dåligt tecken för honom! Ty det är andar som vilja honom ondt.

Men Tata gnider förtviflad sina kinder med ett fuktigt bananblad och mumlar: »Afskyvärde, gläd dig!»

Modern andades lättare vid tanken på att allt aflupit så väl. Men hon bevakar nu strängt flickan för att hindra något möte med Safu. Hon kan dock ej hindra Tata att hvarje dag göra en liten promenad ned till hafsstranden eller att taga sig ett bad eller göra små färder med den gamla kanoten.

För detta sistnämnda nöje synes Tata nu vara särskildt hågad. Knappt en dag förgår, utan att hon paddlar ut en stund. För hvarje gång tager hon i smyg med sig något djur: i går en vild-dufva, som hon själf fångat, i dag en väl stekt

fisk, i morgon en höna, som hon snattat från modern. Ja, ibland saknar denna till och med en spädgris, utan att kunna fundera ut hvart den tagit vägen. Men Tata hjälper henne ifrigt att söka under det att ett elakt leende åter spelar kring hennes läppar.

Att hon ej mera träffar Safu, tycks vara henne likgiltigt. Så tror modern. Hon vet icke, att de båda älskande återsett hvarandra en gång efter trolofningen och att de då fört ett lifligt samtal som slutade med att de instämde i ett diaboliskt skratt.

En dag kort före bröllopet kommer Mao åter på besök till Salavea. Han språkar en stund med höfdingen och låter därpå förleda sig af Tata till en båtård med henne.

Tata sköter själf årorna. Hon rör båten längs kusten och styr därpå in i en ödlig bugt. Här är vattnet klart och glänsande som is. Tropikens foglar skria öfver palmerna som kransa den höga stranden. Ett vattenfall brusar ned och stänker pärlor öfver dem båda.

Tata vänder båten och gör plötsligt en oförsiktig rörelse. Hon tappar en åra som faller i sjön på några meters afstånd. Besinningslöst hoppar Mao öfver bord för att få fatt i den.

Knappt har han dykt ned i vattnet, förrän en gäll hvissling skär genom luften. Den kom från flickans läppar.

Någonting under vattnet kommer dess yta att våldsamt uppröras. Och strax därpå utstöter Mao ett fasansfullt skri: »En haj!»

Som vansinnig slår han kring sig för att skrämma odjuret. För sent! I detta ögonblick, af Tata dresserad att få tillfredsställa sin glupskhet, var han fräckare än någonsin.

Ännu en gång ser Tata Maos fula, nu af dödsskräcken förvridna ansikte, så försvinner det i djupet.

Om några veckor är höfdingens vackra dotter båtbyggarens Safus brud. Alla förvånades däröfver — icke därför att Tata tagit en man henne så underlägsen i rang, utan därför att hon öfverhufvud taget ville ha en man! Ingen infödning skulle ha haft mod att taga till maka en flicka, vore hon än aldrig så skön, när de onda makterna slitit henne i hennes trolofvades famn. Med en sådan hustru måste en man bli olycklig. Det är den allmänna tron.

Men Safu skrattar åt dem alla och är öfverlycklig. Han vet ju att det inte var de onda andarne som skaffade den hatade rivalen ur världen, utan endast och allenast Tatas list och skicklighet! Och när man rår om en så klok varelse, kan man vara nöjd. Så resonnerar hedningen, för hvilken ett människolif knappt har minsta värde.

ÄRKEBISKOPENS BEGRAFNING.

Foto. Dahlgren, Upsala.

Kistan föres efter jordfästningen i Upsala domkyrka till kyrkogården.

Fredagen den 9 februari vigdes stoftet af ärkebiskop Anton Niklas Sundberg till den sista hvilan i ärkestiftsstadens under stora hedersbetygelser.

H. m:t konungen, som af förkylning var hindrad närvara, representerades därvid af riksmarskalken frih. von Essen, h. m:t drottningen af öfverstekammarherre Celsing och änkehertiginnan af Dalarne af kammarherren greve Adam Lewenhaupt. I högtidligheterna deltog främst D. D. K. K. H. H. kronprinsen, prinsarne Carl och Eugen, vidare medlemmar af ministären, riksdagen, universitetsstaten, lärda samfund, Upsala studentkår m. fl. Jordfästningen förrättades af biskop Ekman.

Ärkebiskop Sundbergs minne har i ord och skrift tecknats så sympatiskt, att sällan någon storman gått hädan följd af mera uppriktig allmän sorg och varmare eftermäle.

Ur C. D. af Wirséns minneskväde öfver ärkebiskopen återgifva vi slutstroforna:

»Klar var hans dag, och aftonen slutat skönt,
Stilla han slumrar, prisad och ärekrönt.
Rikt för sitt lefnadsverk med beundran lönt,
Vördad af Sverige.

Ljuft är att dö som vågen mot vänlig strand,
Lösas af Herren sakta ur stoftets band,
Saknad af Konung, kyrka och fosterland,
Hedrad och älskad.

Bäst är, när höljet lägges i gravens mull,
Lämna ett minne, rent såsom luttradt gull,
Bärgad, lik kärven, af ax, som mognat, full,
In i det dolda.

Fladdrande fanor, än för en sista gång
Sänken de hvita dukarnas rika fång
Ut öfver slumrarnas kammare mörk och trång,
Fläkten er hyllning!

Hvem ger i vintern bud om en evig vår?
Hvem mäktar stilla saknadens smärtetar?
Hvem är som trösta sörjande bröst förmår?
Kristus allena.»

Professor T. Tullberg hade i Upsala universitets namn författat ett stämningsfullt poem, i hvilket det hette:

»Han älskade det gamla, men tillika
Han ville se det friskt och fullt af styrka,
Hvad svagt och murket var, det måste vika,
Det måste för det nys makt sig böja;
Så lät han bygga om vår gamla kyrka
Och nya torn på åldrig mur sig höja.

Men vill du kärnan i hans storhet veta,
Hvad största bragden i hans lif skall heta,
Du fäfangt det i häfdens blad skall leta:
Du måste sett hans blick, när talet flödde,
När djupa tankars guld han kring sig strödde,
När skämtet blixtrade, när hjärtat glödde.»

DET SVENSKA OFFICERSBESÖKET I KRISTIANIA.

Genom tillmötesgående från den Kemigrafiska Anstalt, hrr Silversparre & Co. i Göteborg, som utför HVAR 8 DAG:s klichéer, sattes vi i tillfälle kunna till Kristiania sända en speciell fotograf. Nedanstående bilder äro en del af de därvidtagna fotografierna.

Ä omse sidor af Kölen blir det allt tydligare, hvilken betydelse det personliga sammanträffandet mellah svenskar och norrmän har för främjandet och bevarandet af ett godt förhållande mellan de båda brödranationerna. Ju mer de lära känna hvarandra, dessa visserligen till skaplynnnet olika folk, i hvilkas ådror dock flyta samma blod — desto klarare skall för dem stå sanningen, att den ene brodern icke är för mer än den andre, att vi förenade äro hvarandras starka skydd, men åtskilda utsätta oss för den hemskaste fara af alla. Vare långt fjärran, att den gemensamma faran skulle utgöra den största föreningslänken länderna emellan!

Ju oftare svenskar och norrmän haft tillfälle till personligt sammanträffande, vare sig vid stora möten af rent ideel natur, vid sångarfärder eller vid militära kamratbesök o. s. v., desto större värde ha de förstått att sätta på hvarandra. Bådas ögon ha öppnats för de försök, som den blinda partiran sökt göra att stämpla broderlandet som en naturlig fiende.

Kamratmötena mellan svenska och norska militärer ha väl mer än något annat bidragit till nedhyssjande af hätskt brödräfortal. Den man, som med öppen blick härför tog första steget till ett närmande, var dåvarande kaptenen vid norska infanteriet F. Bonnevie. Från resor i Sverige personligen bekant med en del svenska artilleriofficerare sände han på våren 1898 en storartad inbjudning att gästa honom under tre dagar i Kristiania ej

blott till sina vänner, utan äfven till alla dessas kamrater. På grund af pågående öfningar kunde endast 12 artilleriofficerare af olika regementen antaga den storartade invitationen. Sammanträffandet blef det mest hjärtliga och man skildes att med idel angenäma minnen.

Först i slutet af 1899 fingo de svenska officerarne tillfälle att tacka för sist. Då voro ett 40-tal norska artilleriofficerare inbjudna att gästa Första Göta artilleriregemente och Göteborg. Initiativet lär ha tagits från högsta ort.

Det var nu med odelad glädje och stora förhoppningar Första Göta-officerarne i början af februari antogo sina norska vänners inbjudning till en kontravisit i Kristiania. Att förhoppningarne ej blefvo svikna, ha vi sett af dagspressens utförliga redogörelser för besöket. Svenskarne fingo ett mottagande som genast gick dem till hjärtat. Detta bestod ej blott i ett lysande fästprogram och varma kamrathandtryckningar, utan i de mest otvetydiga bevis på den stora befolkningens välvilliga känslor. Dessa lades flere gånger, särskildt vid den stora skidfästen vid Holmenkollen, så kraftigt i dagen, att svenskarne med varmaste tillfredsställelse kände att *detta* ej var blott höflighet. Det var det ena brödräfolkets ärliga, från allt svek fria handskakning med det andra — —

Besöket i Kristiania räckte i dagarne tvänne. Programmet var det mest inbjudande. Det präglades förvisso icke af den enkelhet som en krigare kan få nöja sig med eller af hvad amerikanarne en gång kallat *republican simplicity!* Första dagen upptogs af frukost, visiter hos de högre militärfamiljerna och privata besök, hvarjämte man såg sig om å olika håll. På aftonen var stor middag å Militärsamfundets lokal. Här blef, skrifer en deltagare till oss, stämningen snart så angenäm, att Carl Johans porträtt på väggen syntes småle.

Dagen därpå började med en utfärd efter frukosten till Holmenkollen, för åseende af de stora skidtäflingarne. Det var Kristianias »Derbydag!» Här blefvo de svenska officerarne föremål för de kraftigaste välkomsthälsningar från alla håll och här kände de sig ock som norska *folkets* gäster. Efter intagen middag å Turisthotellet skedde

Svenska och norska officerare på väg att uppvakta general Klingenberg och öfverste Steen.

FRÅN SKIDTÄFLINGARNE VID HOLMENKOLLEN: Ett djärft hopp. (Banan sedd nedifrån).

färden till staden. Programmets största nummer väntade nu: fästföreställningen å den nya Nationalteatern med thy åtföljande stor supé med bal å Frimurarelogen. Vid galarepresentationen gafs Björnsons »Geografi och kärlek», och *det* blef allas mening, att om Björnson — som själf var i salongen — blott ville göra oss *sådana* föreställningar, så blefve allt väl beställt både med geografin och kärleken och unionens hälsa!

Vid supén höllos tal i långa banor, främst för konungen. Den svenska kvinnans hyllning framfördes af norske kapteneren I. Færden och kapten v. Matern egnade å sina kamraters vägnar den norska sin vördnad i ett varmt och fyndigt versifieradt anförande, ur hvilket vi citera följande versar:

— — —
 Ja, just så här jag städse tänkt mig henne,
 med rosig kind och lilafärgadt äne.
*Bland Norges kvinnor kan man göra val:
 De likna alla just mitt ideal.*

Ja Norges kvinna oss ej okänd är —
 Skön Kraaka kom, och strax blef Lodbrok kär.
 Ej klädd, ej oklädd, hungrig eller mätt
 hon till sin Ragnar gick, om jag mins rätt.

På riksmuseum hänger hennes bild,
 en nordisk skönhetsstyp med blick så mild.
 Ja Darwin här med fog kan tala om
 hur *fager mö* ur *gammal harpa* kom.

* * *

Om nu med mig I ären öfverens
 att för en god och ädel kvinnas makt
 sig böjer allt hvad välde har på jorden,
 och att en maka, rik på dygd och tro
 är största prydnaden i mannens bo,
 så låt oss bågarn höja nu med lif
 för Norges moder, dotter, syster, vif.
 För täcka jäntor bland de norska fjell,
 För Norges damer, *Norges kvinnor hell!*

— — —
 De svenska officerarne ha icke tröttnat att
 efter återkomsten prisa den gästfrihet och upp-
 riktiga tillgifvenhet som visats dem. I den unio-
 nella söndringens likkista ha dessa dagar slagit
 ännu en spik.

FRÅN SKIDTÄFLINGARNE VID HOLMENKOLLEN.

De svenska officerarne äro intresserade åskådare.

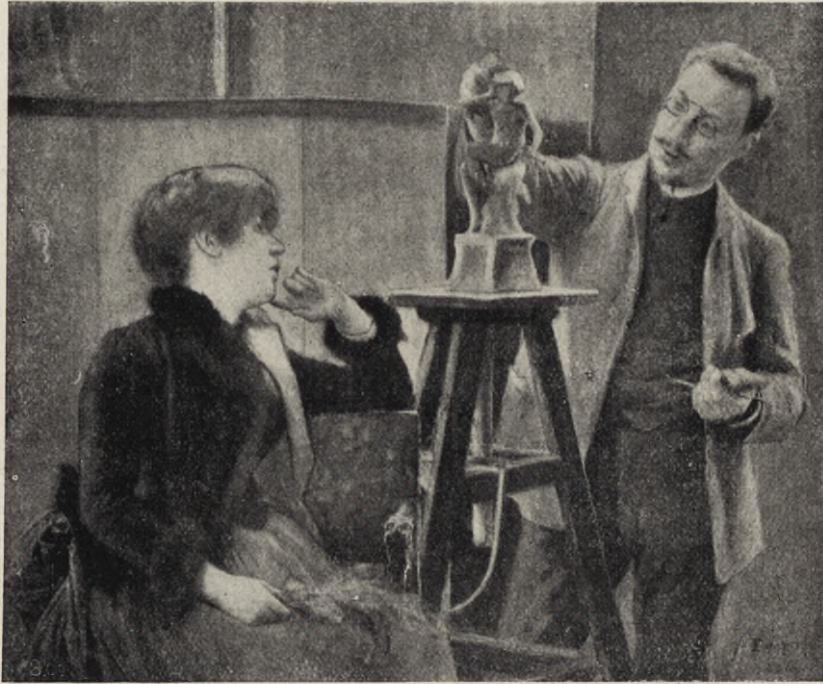
En bild af folklivet vid dessa täflingar.

VILLE VALLGREN.

Med konstnärens särskilda medgifvande illustrerad efter fotografier tagna för HVAR 8 DAG.

I Konstföreningens galleri har Göteborg under några veckor haft tillfälle att studera en af banbrytarna och mästarna inom den moderna skulpturen, finnen Ville Vallgren.

Det yppersta han gjort är dels känslsymboler, dels idealiseradt konsthandverk. I sistnämnda afseende har han besjälats af renässansens längtan efter skönhet och rika, växlande former hos de föremål i hvilka krets vårt lif förflyter. Midt i industrialismens triumfala epok, som öfversvämmar våra hem med millioner tröttande enahanda ting, som tjäna alla lika bra eller lika illa, har Vallgren vågat tro på behovet af en personlig undantagsstil. En verksamhet som Vallgrens är i hög grad egnad att verka uppfostrande och höjande på smaken. I detta afseende är hans konst demokratisk liksom äfven genom sin uttrycksfulla enkelhet. Men till sitt kynne är hans konst utprägladt aristokratisk, framsprungen som den är ur ett behov af rikedom i form och uttrycks-

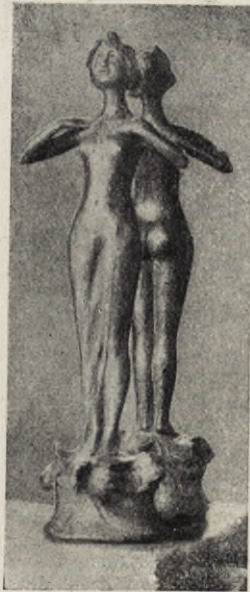
Ville Vallgren i sin atelier.

Efter Alb. Edelfelts pastellporträtt i Göteborgs museum af herr och fru Vallgren.

sätt. Vallgren går till och med så långt i artistisk afhållsamhet från allt hvad masstillverkning heter att han aldrig anlitar konsthandlarens och metall-

Julros.

Våren.
Sillver.

Dystra själar.

gjutarens förenade »hjälp» för mångfaldigande af sina alster. Han reproducerar själf de arbeten, som blifva eftersökta, i några få rara exemplar. Men han slår icke mynt, konstnärligt falskmynt, af sina artistiska idéer.

Denna synpunkt är helt säkert riktig äfven ur social synpunkt, ty det kan icke vara önskvärdt eller möjligt att alla eller flertalet människor gifva uttryck åt eller lära sig symbolisera sina känslor och idéer på samma sätt. Vi människor bedja icke på samma sätt, vi tänka mycket olika om evigheten och lifvet efter detta, vi inlägga i allt detta tro och fantasi, enhvar efter sin förmåga.

Men vi kunna alla, antingen vi äro kristna, judar eller muhamedaner, stå öfvervåldigade af känsla inför dödens eller sorgens stora, enkla saga, sådan den träder oss till mötes i någon af Vallgrens askurnor.

Denne konstnär är icke dramatiser, och denna inskränkning i hans artistiska skaplynne är på samma gång hans styrka, ty uttrycket i hans arbeten blir därigenom så mycket mera psykiskt fördjupadt. Han är en känslolifvets monologör, men monologen är, som känt, utmönstrad från den modärna teatern såsom varande allt annat än dramatisk. Däremot är Vallgren icke handlingens, dialogens, den af tid och rum beroende kompositionens man. Han är alltför själfständig och originell för att segra i täflingen med gifven, akademisk uppgift

efter vissa regler. Han koncentrerar sin artistiska idé i en enda lefvande effekt: en böjd kvinno-rygg med en snyftning i hvarje linje, ett böljande kvinnohår med förtviflan i hvarje strå, en af stolthet, religiös extas eller drömmande välbehag smidd kvinnogestalt, eller ett väsen, där blommornas doftande, men hemlighetsfulla tillvaro kommer oss tillmöte i bronsextrakt af betagande finhet. Härvid kommer särskildt till gagn ett förträffligt färgsinne, som så ypperligt vägledt honom vid anbringandet af originella, koloristiska nyanser på bronzen. Vallgrens patineringskonst, som är sekret, bidrager i hög grad till att förläna hans statyetter både relief och valör.

I tillämpad konst har artisen gjort litet af hvarje, en cheminée, en lampfot, portklappar, fönstervreden, bordsuppsatser, kronor, handspeglar, i sten, brons och silfver, och öfverallt kvinnofigurer dominerande ornamentiken.

Vallgren är ingen blek, drömmande artist, som man vore frestad tro på grund af den subtilt känsliga konststart i hvilken han excellerar. Han är en kraftig, rastlöst verksam fullblodsmänniska, med rik fantasi och hänsynslös beslutsamhet i viljan. Det enda som tyder på att arbetsmödan icke gått spårlost förbi detta af hälsa och lifslust präglade huvud är det starkt grånade håret.

Portklapp.

Smärta.

Kvinna från Bretagne.

Blomflicka.

Ville Vallgren föddes 1855 i Borgå, samma stad där den finska målarkonstens främste man, Albert Edelfelt, såg dagen. Vallgrens far var en framstående läkare, hvars namn äfven är förtjänstfullt sammanknippadt med de finska landtdagarnes historia, ity att han under en följd af ständermöten var talman i borgarståndet.

Den blifvande skulptören började sina fackstudier i Polytekniska institutet i Helsingfors, men slog i slutet på 70-talet ingenjörskonsten ur hägen för att svära den bildande konsten sin trohet. Hans förste lärare var den finsknaturaliserade, svenske skulptören Carl Sjöstrand, från hvars grundläggande undervisning han 1878 öfverflyttade till Paris och inskrefs i École des Beaux-Arts under J. P. Cavalier's ledning. Sin första offentliga framgång hade han att anteckna 1886, då han erhöll »mention honorable» å Salongen för sin staty »Eko», framställande en lyssnande yngling. Ungefär samtidigt formar han en annan sympatisk figur med motiv ur Kalevala, nämligen »Mariatta», som vandrande i skogen tjasas af gökens toner. Från denna tidigare period af hans konstnärarbana måste dock ställas främst hans »Kristushufvud», som finnes i Finska Konstföreningens ego, ett konstverk prägladt af djup, men manligt måttfull känsla. En del förträffliga porträttbyster dels af landsmän, dels af kända personer i Paris hafva äfven signerats af honom. Såsom statybildhuggare däremot har han ej åstadkommit mer än ett verk, en kolossal staty af Torkel Knutsson i full rustning, befintligt i Wiborg.

Sin ställning som en af den samtida skulpturens ledande personer i Paris har han dock främst att tacka den serie lyriska dikter i brons, med

hvilkas enkla och dock raffinerade poesi han tagit de på förkonstling och artistiska konstruktioner öfvermätta parisarnes hjärtan med storm. Vallgren har åtnjutit äran (hvilken icke kommit någon annan utländsk skulptör till del) att blifva representerad i Luxembourg-galleriet, som till sina samlingar inköpt en af artistens representativa askurnor.

Vid griften
(med spegelreflex).

Vägglampett
för elektriskt ljus.

Han är hors concours (utom täflan) i La Société des artistes français, är Sociétaire i La Société des Beaux-Arts, erhöi en medalj å världsexpositionen 1889 och dekorerades 1894 med hederslegionen.

Vallgren är gift med en svenska, Antoinette Råström, själf en mångsidig artist, utmärkt både i träsnideri, skulptur och läderplastik, enkannerligen bokbandsrelief.

A. Berndtson.

GULDTÖRSTENS OFFER.

Af S. H. MERRIMAN.

Öfversättning för Hvar 8 Dag.

I hvarje nummer lämnas ett kort sammandrag af följetongens innehåll allt ifrån dess början.

I första kapitlet omtalas professor von Holzens i Haag besök hos en döende, af hvilken han köper för tusen gulden ett dyrbart recept. När den sjuke dragit sin sista suck, stoppar professorn pengarne tillbaka i sin plånbok. I andra kapitlet sammanträffa den från Indien som segrande hjälte återvändande major White och en gammal bekant till honom, Tony Cornish, en modärn man ur societeten. De följas åt till den senares onkel, lord Ferriby, där de finna husets unga dotter, miss Joan, strängt upptagen med arbete för ett välgörenhetsföretag till fromma för manufakturistbiträden. Miss Joan omtalar lordens senaste välgörenhetsprojekt, en stor internationell affär med mål att lindra malgamitarbetarnes svåra lott. Vid en »at home», hos Ferribys framlägger lorden i tredje kapitlet sin plan. Som medlemmar af direktionen antagas med acklamation lorden, Tony Cornish, major White, upphofsmanen till projektet mr Percy Roden och professor von Holzen.

I fjärde kapitlet gör en enka mrs Vansittart i det gamla diplomathotellet »Vieux Doelen» i Haag bekantskap med mr Percy Roden, för hvars projekt hon visar sig lifligt intresserad. Detsamma går ut på att samla alla malgamitarbetare och bygga en fabrik åt dem, i afsikt att förse hela världen med malgamit, ett för papperstillverkningen oundgängligt ämne. Fabriken skall förläggas till dynerna i Holland.

Femte kapitlet beskriver malgamitarbetarnes ankomst dit med Cornish som vägvisare. Cornish sammanträffar här med Roden och båda företaga en inspektion af fabriken och bostäderna. De förevisa inrättningen för en mängd inbjudna tidsningsmän, hvar på Cornish följer med hem till Roden, där de mottagas af dennes syster.

I sjunde kapitlet läses en interiör af malgamitkontoret i London, där Cornish och lorden sköta »affärena». Där afhållas äfven små soiréer, vid hvilka en ung mr Rupert Dalkyn och en enkfru, mrs Courteville, voro bland de mera aktiva gästerna.

Efter ett sammanträffande mellan miss Roden och mrs Vansittart i dennes hem följer en scen från malgamitkolonien. Roden och Holzen äro närvarande vid en malgamitarbetares dödsbädd.

I nionde kapitlet mötas hos mrs Vansittart miss Roden samt hrr Cornish, Roden och von Holzen. Därpå vidtager ett direktionsammansättande för malgamitbolaget med lord Ferriby som ordförande. Man beslutar sätta företaget på aktier, hvaraf hvarje arbetare får en. — Cornish och mrs Vansittart sammanträffa på en morgonpromenad i Haag, hvarvid hon slugt försöker utleta hans hjärtas hemlighet. — Därpå träffa vi Cornish på besök hos en rik City-man, mr Wade, på dennes landställe. Hans dotter Marguerite har hämtat Cornish vid stationen. Mr Wade erbjuder Cornish sin dotters hand, men denne säger nej, hvarpå mr Wade börjar en skarp kritik af malgamitföretaget, hvilket han afslöjar som ren affärssvindel och tillräder Cornish att aldeles lämna. Denne meddelar sig med major White och de söka övertala lord Ferriby att ge det hela på båten, men förgäfvos.

Därpå uppvakta en komité af pappersfabrikanter lorden och yrka på nedläggandet af malgamitaffären — allt lika förgäfvos. Mrs Vansittart och mr Roden sammanträffa på en morgonrid i Haag. Han förleddes af sin kärlek att låta henne följa med inom malgamitverksområdet. Holzen kommer emellertid dem till mötes och förhindrar på föregifna skäl, att mrs Vansittart — som har att hämnas sin mans död på Holzen — får den önskade inblicken i förhållandena vid fabriken.

(Forts från n:o 20).

SJUTTONDE KAPITLET.

»För alla åkommor finnes det två botemedel — tid och tystnad.»

»Man kallar mig Onkel Ben — begrips?» förklarade en man långsamt för sjätte gången för en annan. De sutto tillsammans vid ett litet järnbord på trottoaren utanför det lilla Café de l'Europe, hvilket ligger vid en gränd, som leder från Keize Straat till Scheweningens fyrbåk. Det var aldeles mörkt, och en ensam nattsvärmare vid nästa bord tycktes hafva fallit i sömn. Den sparsamme världen på Café de l'Europe hade kommit på den goda idén att konstruera en lykta af långsträckt form, ej olik armen på en semafor, hvilken skulle på samma gång vara skylt för hans lokal och lysa för kunderna på gatan. Men idén, lik så många andra af högre snillefrukt, hade endast lämnat allmänheten i mörker.

»Ja», fortsatte samme talare utan motsägelse och med en röst, som man kan få höra i hvilken världshuslokal som helst i England nästan hvarje afton i veckan — en typisk »krogtalare»-röst — »ja, de ha alltid kallat mig för Onkel Ben. Dom tycks hålla af mej. Jag har ju sett hundratals af dom komma och gå. Men nu ä' de' då värre än någonsin, Gu' vare oss nådig!»

Hans hand föll tungt ned på järnbordet, och han såg sig omkring med slö och halfnykter blick. Han kände sig upplagd för förtrolighet, och under sådana förhållanden är en man farlig, vare sig drucken eller nykter. Det var endast skada, att Onkel Ben i denna meddelsamma sinnesstämning icke hade någon mera sympatisk sällskapsbroder

än en gammal försupen fransman, som inte talade ett ord engelska.

»Hva' jag vill veta, fransman», fortsatte engelsmannen med tjock, hes röst, »ä' hur länge du varit i de' här yrkét och hva' du känner till om'et, du och de andra fransmännen. Men de' ä' ju ingen af oss som kan den andres tungomål. De' ä' ett riktigt Babels torn.» — Och Onkel Ben spädde på sin omtöckning med litet mera alkoholisk dimma. — »De' va' därför jag visa dej vägen ut ur fabriken öfver järnstaketet, där tomfaten stå, och förde dej hit till de' här världshuset och bjöd på en butelj konjak för två — och de' ä' gentilt, för de' ä' inte mina pengar, utan dom andra ha utsett mej till'et, eftersom jag kan lite' franska — comprenni?»

Benjamin ansåg i likhet med många af hans landsmän, att om man talar engelska med hög och tydlig röst och tillägger ordet »comprenni» i kraftig ton för att angifva, att man ej tänker tåla något nonsens, så öfversättas de förra anmärkningarna på underbart sätt för åhöraren. »You comprenni — hm? Yes. Oui.»

»Oui», svarade fransmannen och räckte fram sitt glas, under det Onkel Ben kände sig högst stolt öfver sitt främmande tungomål.

Han strök eld på en sticka för att tända sin pipa — en af de tjocka svafvelstickor, som kaféet bestod — och gästen vid bordet bredvid vände sig därvid om i stolen. Tändsticken flammade upp och visade honom två ansikten, hvilka han noga studerade. Båda ansiktena voro otvättade och djupt fårade. Hvitt, stripigt kindskägg och mustascher gjorde ögonlockens rodnad och den mattgula ansiktsfärgen än skarpare framträdande. De gäfvos intryck af hopplöshet och elände, och hos båda fanns denna sorgliga likhet mellan personer, som

under många år lefvat under samma olyckliga förhållanden eller lidit en gemensam smärta.

De båda männen voro halvblinda, och händerna darrade på dem bägge. Deras kläder och till och med deras andedräkt spridde en icke obehaglig lacklukt.

Det var alldeles tydligt, såväl att de vid tillfället i fråga voro halfrusige, som att de till och med i sina nyktraste ögonblick ej voro utrustade med något högre mått af intelligens.

tillade han. »Jag skall rekvirera en till. Er vän är fransman, inte sant?»

»Jo, de' ä' han, men han förstår inte ens sitt eget språk», svarade Onkel Ben med en ton, som antydde, att denna brist på uppfattningsförmåga snarare gjorde hans vän franskare än tvärtom.

Värden på Café de l'Europe kom nu ut som svar på Cornish's knackning i bordet och satte på denes tillsägelse fram en liten butelj konjak.

»Ja», sade Cornish och slog i konjaken, hvilken hans gäster drucko »torr» ur små dricksglas — »ja, jag är glad att hafva träffat på en landsman. Jag förmodar, att ni är anställd vid fabriken — malgamtfabriken?»

»Ja, det är jag. Och hvad vet herrn om malgamt?»

»Dessbättre inte mycket.»

»Det är håller inte många, som vet någonting», sade mannen hemlighetsfullt, och hans blick nyktrade till för ett ögonblick med en slug blinkning.

»Jag har hört, att det är ett mycket farligt yrke, och om ni har lust att lämna det, så står jag i förbindelse med en förening i London, som har till syftemål att skaffa platser åt äldre män, som ej längre orka arbeta i sitt fack», sade Cornish värdslost.

»Tack så mycket, herrn, men inte för mej. Jag gör mina fem pund i veckan, och för hvar karl, som dör, bli de kvarlevande *en* rikare, så att säga — den starkares rätt kallar dom det. Därför prata vi inte vidare om saken, utan stoppa pängarne i fickan.»

»Jaså, är det ordnadt på det sättet?» sade Cornish likgiltigt.

»Ja, vi ha en skicklig direktör, som de kalla honom, kan jag säga er. Det är en fin affär. Och somliga af oss ha god åtgång också.»

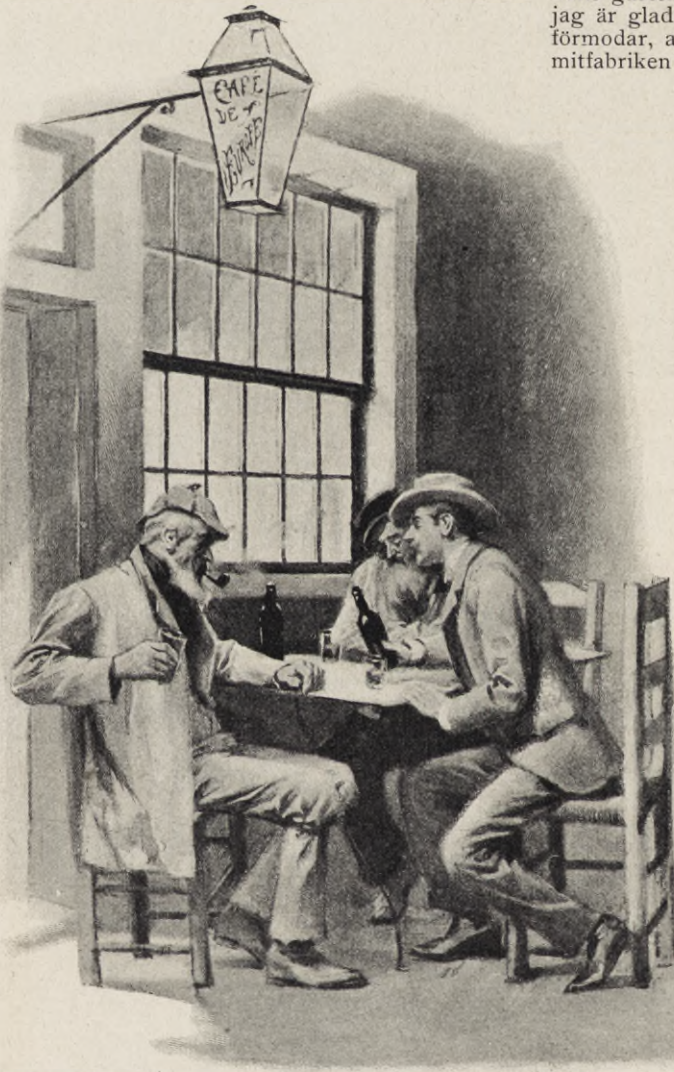
»Många dödsfall således?»

»De va' en fråga...» genmälte mannen, som tillhörde en klass, där man ej af falsk blygsamhet generar sig för att lämna en fråga obesvarad.

Cornish betraktade mannen i det dunkla skenet från den misslyckade lyktan — ett ömkansvärdt exemplar af människosläktet, sedligt sjunken, försupen, utan ett enda yttre försonande drag, ehuru man inte kunde fränkänna honom ett visst mod — denne och sådana som han stodo mellan honom och Dorothy Roden. Onkel Ben hade svultit i sina dagar, och svält efterlämnar vissa linier i anletsdragen,

som ej ens sköldpaddssoppa någonsin förmår utplåna, linier, hvilka hvem som helst kan förstå, men ingen kan glömma. Tony Cornish hade sett dem förr — hos en gammal sprätt, som en gång kom ned för trappan från en klubb i St. James' Street. Malgamtarbetaren hade också länge varit en stark drinkare, och det är ingen öfverdrift att säga att han under nästan hela sitt lif stått öga mot öga med döden.

(Forts.)

»Ja», sade Cornish och slog i konjaken.

Nattsvärmaren vid nästa bord, hvilken råkade vara Tony Cornish, drog nu sin stol närmare.

»Engelsman?» frågade han.

»De' ä' jag», svarade Onkel Ben med lofvärd stolthet — »från hufvud till fotabjället. Men jag har inte något emot främlingar för det.»

»Inte jag håller, men det är roligt träffa på en landsman i främmande land.» Cornish drog beslutsamt sin stol närmare. »Er butelj är tom»,

HURU MAN INFÅNGAR SOLEN.

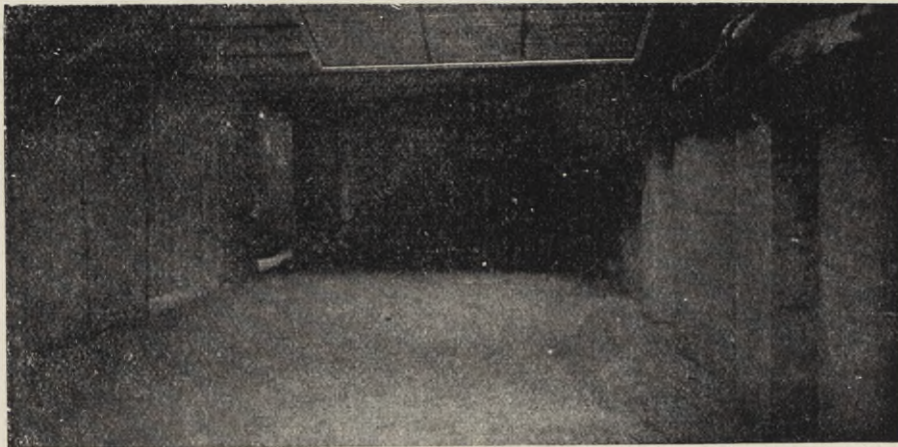
Vår tid är förvisso upplysningens, vare sig man bokstafligen afser tillgodogörandet af alla ljuskällor som uppfinnas eller den andliga odlingen. Man kan ej säga annat än att det för-
ra håller jämna steg med den senare!

Och man icke blott finner upp nya belysningsmedel, hvilka skola skingra mörkret och ersätta dagern, man har till och med kommit på den *lysande* idén att leda solljuset ned i de mörkaste skrymslen, i stället för att här använda konstgjordt ljus. Detta sker medels användande af de s. k.

luxferprismorna, hvilkas praktiska fördelar och stora användbarhet på senare tider blifvit erkänd och värderad äfven af vårt lands byggnadsteknici och ingenjörer såväl som af allmänheten.

Luxferprismorna ha till ändamål att på helt naturligt sätt inleda full dager eller i förvånansvärd hög grad förbättra dagern i mörka lokaler, såsom butiker, källare, fabrikslägenheter etc., kort sagt, öfverallt där vanlig dagsbelysning ej är tillräcklig, utan där man tidigare, för att göra lokalerna användbara, måst nedlägga stora kostnader på konstgjord belysning af olika slag.

Luxferprismorna äro ej att förväxla med s. k. reflektorer, hvilkas skadliga inverkan på ögonen är allmänt bekant. Luxferprismorna insättas och be-

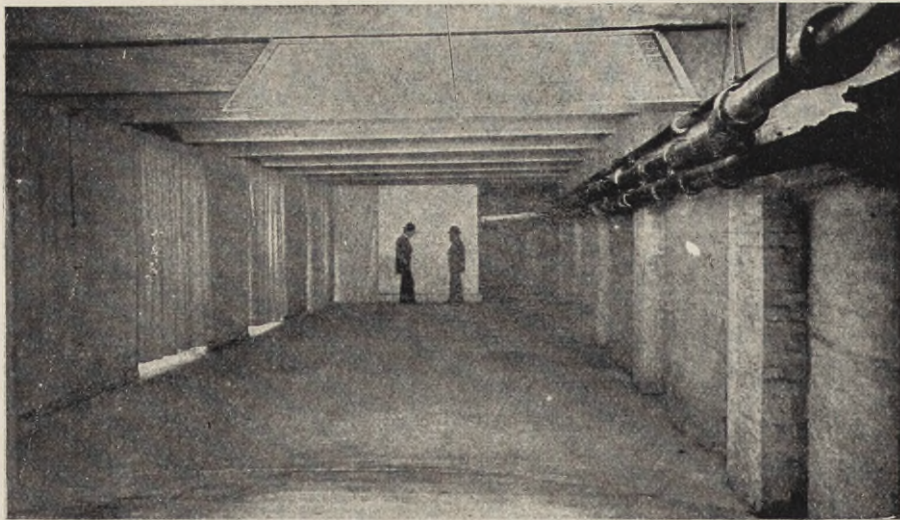

Källare med vanlig dager.

handlas som vanligt fönsterglas eller uppsätts i form af markiser. För källarbelysning användas s. k. multiplismor. Det är i t. ex. trottoaren nedlagda plattor, som äro hållbara för såväl gångsom åktrafik, med eller utan s. k. ljusledare, hvars uppgift är att vidarebefordra ljuset till djupet eller att fördela detsamma.

Af stor betydelse är den egenskapen hos Luxferprismorna, att de genom sin elektrolytiska sammansättning i samband med brandmurar bilda eldfasta och likväl ljusgifvande afslutningar. Därför äro de ock erkända och gillade af åtskilliga brandförsäkringsbolag.

Våra illustrationer äro fotografier af en c:a 32 meter ång källare utan och med belysning förmedels Luxferprismor. Belysningen åstadkommes här af en mindre platta multiplismor samt en — å båda bilderna synlig — svängbar undermarkis som efter behof bringar dagsljuset ned i djupa källarhvalfvet.

Samma källare upplyst med Luxferprismor.

DE NYA KARL XIII:S-RIDDARNE.

Landshövding Robert Dickson.

F. d. landshöfd. greve G. H. Spens.

Kamrer E. W. Lilliesköld.

Vid Karl den XIII:s ordens senaste högtidsdag nämndes till riddare af denna, uteslutande för de förnämsta ämbetsmännen inom frimurareorden af sedda orden, de fem personer, hvars porträtt vi här återgifva.

Karl den XIII:s orden stiftades den 27 maj 1811 af konung Karl XIII. Riddarne, hvilka böra vara minst 36 år gamla — med undantag för prinsar af kungliga huset — äro till antalet, prinsarne ej inräknade, 27 af världsliga och 3 af andliga ståndet. De äro i rang näst efter kommandörer af de k. ordnarne och hafva tromans värdighet. Ordens-tecknet är ett rubinfärgadt kors infattadt i guld

Fördeln.-läkaren d:r C. A. Haak. Kammarh. greve Oscar Frölich.

och fäst under en gyllne kunglig krona samt bäres kring halsen i ett rödt eldfärgadt sidenband. Därjämte bära riddarne å venstra sidan af bröstet ett enkelt rödt kors af kläde.

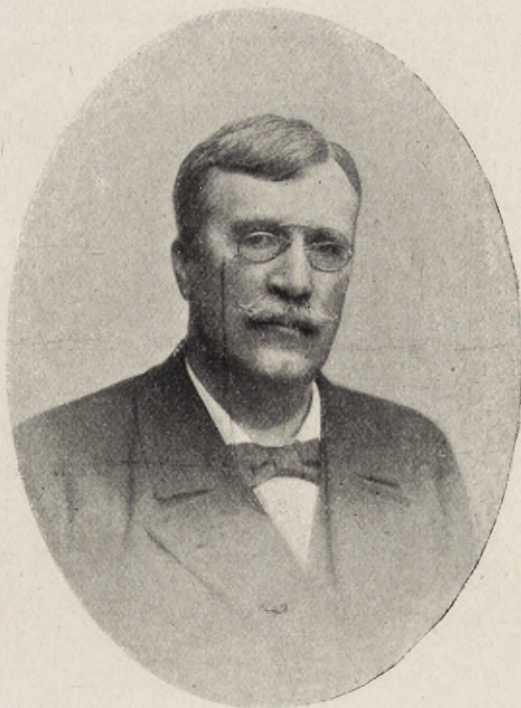
Bland de nyutnämnda Karl XIII:s-riddarne är landshövdingen i Malmöhus län Robert Dickson. Härvid inträffar det inom orden egendomliga, att far och son samtidigt äro riddare af densamma. Landshövding Dickson är nämligen son till d:r Charles Dickson, som utnämndes den 4 mars 1858. D:r Dickson, hvars porträtt vi återgäfvö i nr 19, är den äldste nu lefvande innehafvaren af denna orden.

HENRIK CHRISTIERNSSON.

Den lycklige författaren till det bekanta lustspelet *Gurli*, som gjort europeisk succès, intendenten och skriftställaren Henrik Christiernsson har ånyo å Dramatiska teatern gjort lycka med ett stycke, *Castor och Pollux*, som synes ha alla förutsättningar att vinna onekligen förtjänt framgång.

»Castor och Pollux» utmärker sig, liksom »Gurli», för denna klara insikt af »hvad som gör sig», hvilken man förvisso ej öfverraskas af att finna hos en person som sitter inne med en så lycklig förening af litterär talang och scenisk-teknisk erfarenhet som hr Christiernsson. Den kvicka, muntra och underhållande dialogen visar en lika säker hand och penna som hans styckens byggnad bär vittne om skarp blick för de dramatiska situationerna.

Liksom »Gurli» kommer tvifvelsutant »Castor och Pollux» att med fart gå öfver scenen först och främst i hela Sverige.

Gustaf Billow. †

Utan föregående sjukdom afled brukspatron Gustaf Billow å Näs Kungsgård, Husby socken i Dalarne, den 22 sistl. januari i en ålder af fyllda 91 år. I det sista trots sin höga ålder frisk och kry, vaknade han på morgonen litet illamående och en halftimme därefter hade lifvet flytt.

Billow var född vid Sala grufva, där fadern var bergmästare. Hans moder, Eva Myhrman från Rämens bruk i Värmland, var syster till Esaiaas Tegners maka. Den bortgångne, som var en vänsäll och blid personlighet, hade inhämtat sina första kunskaper på lefnadsbanan på den bekante Samuel Owens verkstad i

Stockholm. Efter att från början af 1830-talet till år 1873 hafva verkat i olika egenskaper vid Klosters, Forsbacka och Ängelsfors bruk, bosatte han sig på sin gård Gustafsberg vid Långshyttan och flyttade 1884 till sin dotter och måg på Näs kungsgård.

Gustaf Billow var vid sin död Sveriges äldste brikollist. Redan för 70 år sedan hade han i Stockholm ingått i »Par Bricole».

C. L. Christiernin. †

Statsbaneingeniören, kaptenen i väg- och vattenbyggnadskåren Carl Leonard Christiernin omkom den 24 sistl. januari vid Kils station. Han skulle hoppa upp på ett tåg, som var i gång, men halkade och öfverkördes med påföljd att döden genast följde.

Kapt. C., som var född i Borås 1839, hade gjort sig känd som en dugande och i sitt makt-påliggande värf mycket pligtrogen man. Åren 1858-61 var han anställd i statens väg- och vattenbyggnadsdistrikt, var 1863 nivellör vid dess järnvägsbyggnader, 1870 sektionsingeniör vid Canad. Pacific-banan i Nordamerika. Blef ingeniör vid Bergslagens järnvägsbyggnad 1872, t. f. statsbaneingeniör 1879 samt ordinarie 1881 vid sträckan Svartå-riksgränsen. Fem år därefter förflyttades han till Arvika, hvilket samhälle i honom gjort en stor förlust.

Som enskild person var C. varmt afhållen af alla för sitt anspråklösa och hjärtegodas väsen. Många deltaga i de närmastes sorg öfver den i mannaålderns kraft så plötsligt borttryckte.

VÅRA NYVALDA RIKSDAGSMÄN. XI.

FÖRSTA KAMMAREN. II.

Landtbrukaren P. PAULSSON.
För Malmöhus län.

Grossh. J. H. E. DIEDEN.
För Malmö stad.

Frih. JONAS ALSTRÖMER.
För Älfsborgs län.

Disp. VOLLRATH THAM.
För Örebro län.

Borgmästare O. V. LUNDBERG.
För Vestmanlands län.

Öfverste K. G. BILDT.
För Norrbottens län.

Utkommer
hvarje helgfri
lördag.

HVAR 8 DAG

ILLUSTRERADT MAGASIN

FÖRLÄGGARE:
D. F.
BONNIERS
Boktryckeri A.-B.
Göteborg

-- ZENITHS MARGARIN --

Mot reformar m. fl. hudsjukdomar har Dr. P. Håkansson's Salubrin i talrika fall visat sig som det bästa medlet. På grund af Salubrinets gynnsamma inflytande på hudverksamheten har det vunnit en vidsträckt användning mot hudsjukdommar och till hårväxtens befordrande. Om Salubrinets användningsrätt efterse den beskrifning, som åtföljer hvarje flaska Salubrin. Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet. [156x18]

G. & H. HASSELBLAD
FOTOGRAFISKT MAGASIN
Södra Hamng. 39 GÖTEBORG Rikst. 12 44

Handkameror: Ateliorkameror
Hasselblads "OVEA" Turistkameror
Hasselblads "Svenska Express" Förstorings-
Hasselblads apparater
Stereoskop Magnesium-
Kamera SVENSKA HANDKAMEROR lampor.

För Skolor Föreläsningssällningar och Hemmen rekommenderas vårt rikhaltiga lager af

F. d. Statsministern Grefve Arvid Posse

Fotografi från
Göta artilleriofficerarnes besök i Kristiania
format 18x24, pris Kr. 4.— från
Kemigraf. Anst. Silversparre & Co.
Avenyen N:o 1, Göteborg.

Fredr. Wagner
Stockholm
Telegrafadress: Fredwagner
Allm. Telefon 922
Rikstelefon 36 76

Maskiner ☆ Utensilier

Tryckerimaskiner och Materiel, alla slag. Pappersaffär en gros. Engelska Gas- och Fotogénmotorer.

Seklets bästa Stickmaskin.
Patenterad i in- och utlandet.
Guldmedaljer:
Malmö 1896.
Stockholm 1897.

Aktiebolaget
Per Perssons Väf- och Stickmaskin
Drottninggatan 21 B, Stockholm.

1 duss. eleganta visit- och 2 st. kab.-fotografier 6 kr. och 1/2 duss. visit- och 1 st. kab.-fotografi kr. 3.50.
Förstklassigt arbete.
OSCAR ELLQUIST
18 A Hamngatan 18 A (Sveasalen), Stockholm.
Allm. telef. 191

Redovisningsgaranti.
Försäkringsaktiebolaget
TRE KRONOR

ALLM. T. 9 64 - Stockholm - RIKST. 50 85
lämnar garanti i stället för borgen till uppbördsmän kassaförvaltare och andra redovisningsskyldiga.
Premie 1/2 till 3/4 af ansvarssumman.
Löfte om garanti, att bifogas ansökan om anställning.
Prospekt gratis. (189x17)

BAYERSKT OL
RADET VÄRDET
AKTIE BOLAG
J.A. PRIPP & SON
KONKURSFÖREMANTOR GÖTEBORG
OLET FÖRVARAS SUMMARTID Å SVALL STÄLLE.
KORKENS STÄMPEL LIKA MED VARUMÄRKET.

TENAX
Bästa Käpp & Paraplyställ för väggar
Pris Kr. 3
Fint förnickladt Kr. 3,50 uti
Ferd. Lundquist & Co.
Bosättnings-Magasin Göteborg
Order från landsorten exp. omgående.

Enligt läkareintyg är

AZYMOL- STIMULUS

genom sin inverkan på de parasitära hudsjukdomar, Seborrho, Mjell o. d. som i de flesta fall orsaka hårets affallande

bästa Hårvatten.

... SETON'S THE BENS DORP'S CACAO

— i parti hos —

AKT.-BOL.

G. MARÉN & C:o

STOCKHOLM.

ALLM. TELEF. 778 RIKSTELEF. 32 56.

Lifförsäkra i

"Svecia"

Olycksfallförsäkra i

"Gothia"

**3 Regeringsgatan 3.
STOCKHOLM.**

ALLM. TEL. 74 75.

RIKSTEL. 29 00.

Siden och Ylletyger

Bäst och Billigast uti

**BRUNKEBERGS
MANUFAKTUR MAGASIN**

Stockholm.

Augusta Danielssons Sybehörs-, Hvit- & Kortvaruaffär

52 Klarabergsgatan 52

Allm. Telefon 111 35

Rekommenderar sig i den ärade allmänhetens benägna åtanke.

Beställning på all slags linnesömmnad emottages och utföres fort, väl och billigt.

FR. A. SANTESSON

STOCKHOLM

Utställnings- och Försäljningslokal

22 Fredsgatan 22

Allm. Tel. 53 02 — Riks. 52 88.

Handdrifna Dryckeskannor,

Bägare och Kandelabrar

af Brittanniametall

lämpliga att dekorera Buffeter och Bordsserveringar

[157x52]

i matsalar o. d.

Svarta och kulörta Sidentyger

samt finare

Svarta & kulörta Ylleklädningstyger

billigast hos

AUGUST CARLSON

Siden- och Manufaktur-Magasiner

50 Westerlånggatan 50 och 61 Drottninggatan 61.

JOSEPH DEGEN

Konst- & Skönfärgeri

samt

Kemisk Tvättanstalt

NYA BLÅ HAND

STOCKHOLM.

Färgeri: Lövholmen . . . Allm. Tel. 34 26
Bodar: Holländaregatan
13, Norr . . . 46 38
Linnégatan 23.
Östermalm . . . 102 96
Hornsgatan 11,
Söder . . . 801 78
Brännkyrkagatan
2, Söder . . . 34 39
Uppsala: Vaksalagatan 1, 2 48
Filiaer: Vesterås, Norrköping, Enköpning
och Hudiksvall. (185x26)

FRIGGAMAGASINET

STOCKHOLM

Hamngatan 16, midt för Kungsträdgården!

Antikviteter, Konstmöbler och
Konstsaker
Ljuskronor, Kandelabrar, Brons-
ser, Porslener, Kristaller.

MEST ÖMTYCKTA PRESENTARTIKLAR!

Fru Elin Erikssons

mångåriga

SYATELIER

Sturegatan 6 :: Rekommenderas.

Emottager all slags finare klädsömmnad efter franska journaler och modeller.

ELEGANT ARBETE UTLOFVAS.

Allmän telefon 10 119

Jordens finaste velocipeder äro

"CLEVELAND" & "MONARCH"

försäljas af

VELOCIPED-AKTIEBOLAGET
LUNDBOHN & Co.

4 Norrmalmstorg, Stockholm.

Begär katalog.

På begäran

»Free wheel» (fritt kedjehjul).

TELEGRAFADRESS: NANTE

TELEFONER: RIKS. 24 00.

[145x21]

ALLM. 68 77.

RÖK!

Flor di Jimbo

à 15 öre.

Silfvermedalj i
Stockholm 1897.

Silfvermedalj i
Stockholm 1897.

J. P. Löfberg & Co.

Pianofabrik

34 Malmskilnadsgatan

STOCKHOLM.

ALLM. TELEFON 695.

Tillverkning och försäljning af Flyglar och Pianon af utmärkt beskaffenhet.

Reparationer emottagas.

Gamla Pianon tagas i utbyte.

PORTRÄTT

af

H. M. Konung Oscar II

efter aqvarellerad fotografi från Hoffotografen

Gösta Florman.

Med ram & krona från

Kr. 11:50

Utan ram . . . 5:00

EN PRYDNAD FÖR
HVARJE HEM . . .

NUMA PETERSONS

H. & F. A. B.

Hamngatan 32, Stockholm.

Freja-Magasinet

C. E. LAGERSTRÖM

Specialaffär för
Damartiklar

STOCKHOLM

Kontor och Lager:

18 Humlegårdsgatan 18

Försäljningslokaler:

18 Humlegårdsgatan 18

18 Götgatan 18

29 Drottninggatan 29

Pension Continentale

Wasagatan 44, STOCKHOLM.

Telegramadress: Bayoud, Stockholm.

Rikstelefon N:o 16 89, Allmänna Telefon N:o 633.

Högaktningsfullt

rekommenderas för resande till Stockholm, såsom en angenäm bostad under både kortare och längre vistelse i hufvudstaden. Rum med elektrisk belysning från Kr. 2 till högre priser. Matsal för resande finnes i hotellet.

CLÉMENCE BAYOUD,

f. d. 10-årig innehafvarinna af Hôtel Continental i Stockholm.

Munstycke af bernsten med beslag och fodral af kontrolleradt silver, för Cigaretter Kr. 10,50
» Cigarr » 17,50

JOSEPH LEJA, STOCKHOLM.

Stockholms Blomsterhandel

1 Malmkilnadsgatan 1

(Brunkebergs Hôtel)

ALLM. TELLFON 887

STOCKHOLM

RIKSTELEFON 53 13

Rekommenderar sitt välsorterade lager af

FRISKA AFSKURNA BLOMMOR.

VÄXTER SAMT INPLANTERINGAR.

(189x1)

C. F. Dufva

Välsorterat lager af
alla sorter

Eau de Cologne & Parfymer
Toilettmedel & Hårtincturer
& Tandmedel och Tvålar &
Drottninggatan 41.

H. M. Drottningens Hofleverantör

J. F. HOLTZ

MODE- OCH

SYBEHÖRSAFFÄR

5 BRUNKEBERGSTORG 5

STOCKHOLM.

Filialer: 35 Stora Nygatan 35

och 8 Sturegatan 8.

Specialitet: **GARNERING-ARTIKLAR**

till Kappor och Klädningar.

Sacave y Ca
rekommendera sina
Spanska Viner
Kommissionslager af
Champagne, Bordeaux
Bourgogne & Rhenska

DEKORERING

OCH

MÖBLERING

Största sortering af alla slags

Möbler, Möbeltyger, Sängar, Sängkläder, Mattor och Gardiner.

EGNA SNICKERIVERKSTÄDER OCH MEKANISK
MÖBELFABRIK. EGNA DEKORATIONS- &
STOPPNINGSATELIERER.

Tillerkänd vid Allmänna Konst- och Industriutställningen i Stockholm 1897 »för utmärkt tapetserarearbete och Snickeriarbete samt särdeles smakfull interiör»

1:sta priset, GULDMEALJ.

A.-B. MAX SACHS Etablissement

16, 18, 20 BRUNKEBERGSTORG 16, 18, 20

Allm. telefon 8 77.

STOCKHOLM

Rikstelefon 20 60.

Läs!
Pellerins Grädd-
Margarin
ersätter bäst af alla
margarinfabrikat
natursmöret!
Profa, jämför
och dörr!